

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Чи нараховуються штрафні (фінансові) санкції та пеня при виявленні контролюючим органом заниження податкового зобов'язання за період, що перевищує 1095 днів при проведенні у період дії воєнного стану документальної перевірки (планової або позапланової) ЮО?

Штрафні (фінансові) санкції (штрафи) у разі визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання визначені п. 123.1 ст. 123 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Нарахування пені розпочинається, зокрема, при нарахуванні контролюючим органом за результатами перевірки податкового зобов'язання, у разі виявлення його заниження – на суму такого заниження, починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків цього зобов'язання за відповідний податковий (звітний) період, щодо якого виявлено заниження, та за весь період заниження (у тому числі за період адміністративного та/або судового оскарження) (п.п. 129.1.2 п. 129.1 ст. 129 ПКУ).

Відповідно до вимог п. 11 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ штрафні (фінансові) санкції (штрафи) за наслідками перевірок, які здійснюються контролюючими органами, застосовуються у розмірах, передбачених законом, чинним на день прийняття рішень щодо застосування таких штрафних (фінансових) санкцій.

Граничні строки застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають строкам давності для нарахування грошових зобов'язань, визначеним ст. 102 ПКУ (п. 113.1 ст. 113 ПКУ).

Абзацами першим, другим і четвертим п. 102.1 ст. 102 ПКУ визначено, що контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених ПКУ, не пізніше закінчення 1095 дня (2555 дня – у разі проведення перевірки відповідно до ст. 39 і 39 прим. 2, застосування вимог п. 141.4 ст. 141 ПКУ), що настає за останнім днем граничного строку подання, зокрема, податкової декларації, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, – за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку контролюючий орган не визначає суму грошових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого грошового зобов'язання (в тому числі від нарахованої пені), а спір стосовно такої декларації та/або податкового повідомлення не підлягає розгляду в адміністративному або судовому порядку.

У разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до податкової декларації або уточнюючої декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань в межах поданих уточнень, за такою податковою декларацією протягом 1095 днів (2555 дня – у разі проведення перевірки відповідно до ст.ст. 39 і 39 прим. 2, застосування вимог п. 141.4 ст. 141 ПКУ) з дня подання уточнюючого розрахунку (декларації).

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

З місцевих податків та/або зборів, за якими передбачено подання річної податкової декларації, контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право за результатами перевірки самостійно визначити суму грошових зобов'язань, у разі виявлення ним за результатами перевірки заниження суми визначеного платником податків податкового зобов'язання з цих податків, не пізніше закінчення 1095 дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати цих податків, визначених відповідними розділами ПКУ.

Грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без дотримання строку давності, визначеного в абзаці першому п. 102.1 ст. 102 ПКУ (1095 днів), якщо податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання, не було подано (п.п. 102.2.1 п. 102.2 ст. 102 ПКУ).

Слід зауважити, що п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ було передбачено на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупинення перебігу строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ.

При цьому дію п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ було зупинено на період дії воєнного, надзвичайного стану згідно із Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану».

Водночас п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Так, відповідно до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, до 01 серпня 2023 року, для платників податків та контролюючих органів зупинявся перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім випадків, передбачених п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Отже, при нарахуванні контролюючим органом податкового зобов'язання, у разі виявлення його заниження, за результатами документальної перевірки (планової або позапланової) юридичної особи за період, що перевищує 1095 днів (2555 дня – у разі проведення перевірки відповідно до ст.ст. 39 і 39 прим. 2, застосування вимог п. 141.4 ст. 141 ПКУ), на суму такого заниження за цей період нараховуються штрафні (фінансові) санкції відповідно до п. 123.1 ст. 123 ПКУ та пеня згідно зі ст. 129 ПКУ.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Водночас п.п. 69.37 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ визначено, що тимчасово, на період з 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, запровадженого Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України від 24.02.2022 № 2102-ІХ «Про введення воєнного стану в Україні», у разі сплати платником податків протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання податкового ППР, суми податкового зобов'язання, нарахованого за результатами документальних перевірок, які були відновлені або розпочаті з 01 серпня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного стану на території України, запровадженого Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», штрафні (фінансові) санкції (штрафи), нараховані на суму такого податкового зобов'язання, вважаються скасованими, а пеня не нараховується.

Сума податкового зобов'язання, сплаченого у порядку, передбаченому п.п. 69.37 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ, не підлягає оскарженню.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
лютий – 2025, наклад 50 прим.